

dvoted

Film, hvis du mener det!

Af Prami Larsen

”Skal du ikke i stedet få dig en ordentlig uddannelse?” Det er stadig beskeden til mange unge, når de proklamerer, at de har en drøm om at blive filminstruktør. Men drømmen er ikke til at stoppe. Dét er bl.a. Super16, Filmværkstedet, Shooting People, YouTube og denne artikels emne – websitet dvoted.net – udtryk for.

For at forstå, hvorfor der er behov for alle disse talentudviklingstilbud, må vi en tur rundt i det officielle uddannelseslandskab. Instruktøreleverne er i gennemsnit 25 år, når de bliver optaget på de nordiske filmskoler, og gennemsnitsalderen for debuterende filminstruktører med eller

uden filmskoleuddannelse er over 30 år. Ungdomsuddannelserne slipper man som regel, når man er mellem atten og tyve år. Så der er et slip på nogle år, hvor man selv skal kvalificere sig til sin filmdrøm.

I de nordiske lande er der meget få kunstuddannelser, der står parat til at optage unge umiddelbart efter endt ungdomsuddannelse. I Danmark vælger mange derfor at starte på universitetet eller tage på højskole.

Filmværkstederne i Odense, Århus og København er også en mulighed. Her får man adgang til produktionsprocesser, der til forveksling ligner professionel filmpro-

duktion. Men der er et stort spring fra undervisningen i gymnasiernes mediefag eller otte måneder på Den Europæiske Filmhøjskole til en bevilling på et filmværksted. Her er der ingen lærer, ingen læseplan og ingen, der siger, hvornår man skal møde, hvornår man skal skrive, eller hvornår man skal være i optagelse. Dét kræver et enormt drive og et solidt netværk. Det kræver, at man er *devoted*.

Derfor fik det nordiske website for filmskabere i svøb navnet 'dvoted'. Det er aldersgruppen fra 15 til 23 år, der sigtes efter. Og det foregår på web, fordi det er dér, de unge er. Projektet rækker ud over landegrænserne, fordi de normalt ikke begrænser unge i dag. Og sitet er på engelsk og eget nordisk sprog, fordi det er det kaudervælsk, de opererer i.

Hvad kan dvoted tilbyde? Dvoted er en undergrundsfilmsskole på web. Via nettet iscenesættes de samme elementer, som en filmsskole tilbyder:

- man ser hinandens film og kommenterer dem;
- man møder erfarne filmskabere – mentorer, som kommenterer ens værker og svarer på spørgsmål;
- man bliver anbefalet relevant læsestof;
- man bliver introduceret til den terminologi, der gælder inden for filmverdenen;
- man får mulighed for at skabe et netværk, der kan dække alle holdfunktioner på en film, fra forfatter til distributør;
- man får vejledning om, hvordan man tager næste skridt i forhold til uddannelse, støtte og branche;
- man oplever sig selv på en overnational platform;

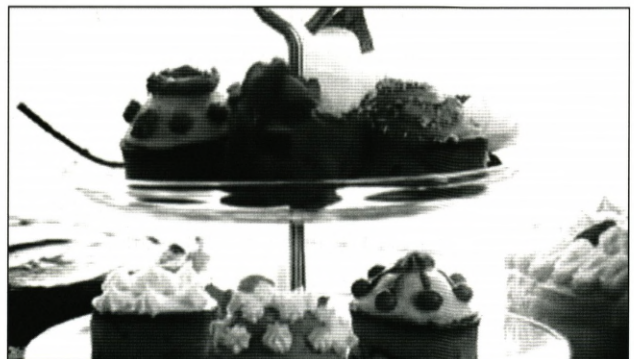
- man får svar på helt konkrete spørgsmål – fra forskellige vinkler og nationaliteter.

Sitet er opbygget af følgende moduler:

HOME – der er en redigeret informationsstrøm til medlemmerne. I hvert land sidder en redaktør, som følger med i nationale nyheder, begivenheder og tilbud til målgruppen og sørger for at få de relevante frem til chefredaktøren. De vigtigste tilbud og begivenheder rammer derefter forsidens forskellige moduler. Samtidig holder redaktørerne øje med de andre moduler på sitet og fremhæver væsentlige debatter, film og mentorer, så HOME fremstår som en levende, navigerbar helhed.

FILMS – hvor medlemmerne dels kan se andres film, dels uploade deres egne. I dette modul kan man således finde et væld af mestendels korte film i alle genrer og formater: fiktion, dokumentar, eksperimentel, animation, musikvideo med meget mere. Nogle er færdige, andre blot udkast, som skaberne gerne vil have feedback på fra sitets øvrige brugere. Man kan betragte modulet som dvoteds svar på YouTube –

Dinner is Served (instr. Gunnure, Island 2009).

med den forskel, at det på dvoted netop er meningen, at medlemmerne skal diskutere og kommentere hinandens film.

Eftersom det kan være svært at få en kvalificeret og kvalificerende diskussion i gang om film – det gælder ikke kun på dvoted – har redaktørerne imidlertid også arrangeret dvoted Live Feedback ved en række festivaler. Her ser man film sammen og har professionelle filmskabere til at kommentere dem. På den måde opbygger man et sprog til at tale om film, uden at det alene bliver et spørgsmål om smag.

PEOPLE – hvor man kan få sat ansigt på dem, der bruger dvoted. Man kan finde hinanden, et filmhold eller en mentor. Cirka to gange om måneden sættes der fokus på en udvalgt ung nordisk filmskaber, der bliver interviewet om f.eks. sin baggrund, sine inspirationskilder, sit foretrukne kamera, om budgetlægning, fundraising og mange, mange andre ting, der kan være nyttige at vide for dvoteds medlemmer.

KNOWLEDGE – hvor de unge bl.a. har mulighed for at komme i kontakt med en mentor, som de kan stille spørgsmål til. Mentorerne er professionelle filmfolk fra alle de nordiske lande og fra alle filmproduktionens forskellige discipliner. Der bliver spurgt om rigtig mange forskellige ting, tekniske såvel som kunstneriske, men en hurtig tur over Q&A-delen afslører, at der især er bud efter gode råd i forbindelse med manuskriptudvikling. Dialogen hæmmes måske lidt af, at den er skriftlig, men der er hverken noget i vejen med medlemmernes spørgelyst er der ikke noget i vejen med, og mentorerne øser beredvilligt af deres erfaringer med både stort og småt.

Videre indeholder modulet en lang række artikler og interviews om alt fra undervandsfotografering over støttemulig-

heder til oplysninger om filmskoler og rettigheder. Festivalerne har deres egen menu, fordi de er så væsentlige såvel i forhold til det virkelige møde som for den virkelige screening.

Endelig er der en meget levende blog.

FORUM – som er medlemmernes eget, ekstremt levende debatforum. Redaktørerne har opdelt de medlemsgenererede debatter i emner som Festivals, Find People, Film School, Documentary, Buy & Sell, Film Business, Technical Aspects og Film Talk, men ellers styres forumet af medlemmerne selv. Især kategorierne Film Business og Film Talk (hvor man kan diskutere film, man har set i biografen, på tv eller andre steder) synes at appellere til medlemmernes lyst til at kommunikere med hinanden.

MY PAGE – hvor medlemmerne kan præsentere sig selv og deres egne værker: fotos, manuskripter og film. Der er også mulighed for at blogge, og hvert medlem har sin egen personlige inbox. Da netværk er altafgørende for kommende filmskabere, er det vigtigt, at medlemmer, der interesserer sig for de samme ting og ser hinandens film, også kan kommunikere direkte og på en mere personlig måde.

Hvordan opstod dvoted? Dvoted blev startet på initiativ fra Nordisk Ministerråd i 2005. Inspirationen kom fra det norske site *mzoon.no*, som Norsk Filminstitutt drev i årene 2002-04. Mzoon var et af de første undervisnings-websites rettet mod unge filmskabere, men blev ikke videreført efter en kritisk evalueringsrapport. Nordisk Ministerråd så ikke desto mindre så store muligheder i et online *media literacy* site, at de bestilte en rapport, som skulle se på mulighederne for at skabe en nordisk 'net-

arena' for unge filmskabere i aldersgruppen femten til tyve år.

Udarbejdelsen af rapporten, *Nordisk nettarena for filminteressert ungdom*, blev ledet af Cecilie Stranger-Thorsen fra det Svenske Filminstitut. Om formålet med sitet skriver hun bl.a.:

Projektet vil give unge filmskabere kundskab om filmproduktion ved at opfordre dem til at *producere* film, give dem mulighed for at *præsentere* og *diskutere* egne film med andre og få *feedback* fra professionelle og andre brugere. Således ønsker projektet at skabe et læringsrum, hvor egenproduktion står i centrum. Tjenesten er dermed ikke tænkt som hverken en filmskole eller en filmfestival på nettet, men som et netbaseret filmfællesskab, hvor unge filmskabere er aktive deltagere. (Stranger-Thorsen 2005: 11).

Med en bevilling på seks millioner kroner fra Nordisk Ministerråd gik arbejdet i gang. Det svenske filminstitut blev sat til at administrere sitets økonomi, og der blev nedsat en styregruppe bestående af en repræsentant fra hvert af de nordiske filminstitutter.

I efteråret 2005 kunne man så lancere en test-site. Modulerne hed ARENA, hvor medlemmerne kunne uploade film, MENTOR, hvor de kunne få råd og vejledning fra mentorer, og ACADEMY, hvor de kunne hente viden.

Tanken var, at sitet skulle være fortrinvis brugerstyret, så man havde valgt et meget rå og ungdommeligt 'dødsmetal'-design. En brugerundersøgelse viste da også, at medlemmerne var tilfredse både med test-sitets opbygning og med dets design, men de nordiske filminstitutter ønskede ikke at lægge navn til et site i den udformning. I realiteten handlede det om, hvor meget sitet skulle være de unges eget, og i hvor høj grad de nordiske filmstøtteinstitutioner skulle være med til at sætte den kunstneriske ambition og overlægger for debatten. Resultatet blev en omformulering af formålet, hvor der i højere grad blev lagt

vægt på dvoted som et mødested mellem professionelle filmfolk og unge filmskabere, med institutterne i rollen som vært. Denne formålsbestemmelse er gældende den dag i dag.

Den første egentlige version af dvoted gik i luften i november 2006 med projektleder Pontus Hummelman ved roret. Designet var nyt og mere filmisk, og i pagt med den ændrede formålsbestemmelse blev der lagt større vægt på mentor-modulet, som netop skulle danne ramme om den vigtige erfaringsformidling fra de professionelle til de unge filmskabere.

Også dette site blev en succes. Den megen aktivitet skulle imidlertid redigeres og krævede samtidig nye muligheder for navigering, hvorfor redaktørerne ikke kunne bruge så mange kræfter på selv at skrive artikler o.l.

Samtidig blev to amerikanske sites toneangivende for, hvordan man færdes i sociale netværk på nettet. YouTube udviklede en player og et internationalt filmdistributionssystem, der var så enkelt og lettilgængeligt, at det satte standarden for, hvordan man får sin film online. Det kunne dvoted ikke sidde overhørigt. Og Facebook gjorde det klart for alle, at rigtigt mange elsker at vise sig selv frem. Det var et behov, som ikke havde så stor bevågenhed i dvoted's medlemsfremstilling – men som medlemmerne selv gjorde et nummer ud af i de nye FORUM- og ARENA-moduler.

I løbet af 2009 blev dvoted ydermere 'googleized', så det blev nemmere at søge på alt det stof, der er på sitet, og 'facebooked', så medlemmerne kan bruge sitet som socialt netværk. Samtidig blev filmplayeren gjort nemmere at bruge og fremvisningskvaliteten forbedret. Under projektleder Mads Bo Petersens kyndige ledelse kunne et radikalt forandret dvoted så gå i luften den 22. februar 2010.

Sauna (instr. Gorm Just, Danmark 2008).

Hvem bruger dvoted? Med sine 10.000 medlemmer – og næsten 800 såkaldte *core users*, eller kerne-brugere, der uploader film og lægger indhold ud – er dvoted Nordens mest brugte web 2.0 filmsite.

Frem til 2009 var målgruppen som nævnt unge mellem femten og tyve år. Men i løbet af 2009 blev den udvidet til den nuværende, dvs. de 15-23 årige. Det var der en lang række grunde til:

- de ældre medlemmer koster ikke noget, men tilfører sitet en masse ved den

viden og erfaring, de kan dele med de yngre;

- den primære målgruppe stræber op og vil ikke tales ned til;
- den indledningsvis nævnte brofunktion mellem ungdomsuddannelserne og filmskolerne, hvor den gennemsnitlige optagsalder er 25 år.

Der er fra især Norge og Sverige meget fokus på at opfordre kvinder til at lave film, især i de kreative, fortællende roller. Det har indflydelse på alt fra valg af farver på sitet, fravalg af meget filmtekniske emner på forsiden, valg af mentorer og redaktørernes udvælgelse af særlige begivenheder og tilbud, som tænkes at kunne tiltrække og fastholde kvinderne.

I 2008 satte direktørerne for de nordiske filmstøtteinstitutioner det resultatmål, at dvoted skulle nå en fordobling af antallet af aktive medlemmer inden udgangen af 2010. Indtil videre ser aktiviteten på sitet ud til at overgå forventningerne. Målsætningen for 2009 var en 125 procents vækst i antallet af kerne-brugere, men kvartalsrapporten fra februar 2010 viser, at den reelle vækst var 139,5 procent:

	Primo 2009 100%	Medio 2009 110%	Ultimo 2009 125%	Medio 2010 150%	Ultimo 2010 200%
Aktive brugere (mål)	362	398	453	543	724
Aktive brugere (reelt)	362	377	539		

Aktuel vækstrate: 139,5%

(Tabel fra dvoteds kvartalsrapport februar 2010).

Erfaringerne fra årene med dvoted har imidlertid vist, at forestillingen om, hvor mange unge der egentlig vil gøre en seriøs indsats for at blive filmskabere, er overdrevet.

Filmværkstedet i København har lidt over 200 ansøgere om året, og samlet er der omkring 350 ansøgere til de danske værksteder, så man må konstatere, at det kun er en lille del af dvoteds brugere, der går videre ad den vej. Måske fordi målgruppen netop befinder sig i en livsorienterende fase og surfer rundt mellem livets mange tilbud på nettet og i virkeligheden. Det lyder besnærende at tage en tur ind i filmens drømmeverden, men når man forstår, hvor svært det faktisk er at lave film, der ligger på samme niveau som de andre på YouTube og dvoted, kan det være en ganske brat opvågning til den barske virkelighed.

På dvoted skal man ville det. Ligesom der ikke er nogen adgangsbegrænsning, er

Amanda (instr. Mads Mengel, Danmark 2009).

der heller ikke noget diplom efter fire års medlemskab.

Hvordan kommer man videre? Er der hverken afgangsprøver eller eksamensbeviser på dvoted, læner sitet sig imidlertid op ad en række begivenheder i virkelighe-

Nakenlekar (Victor Danell og Christoffer Nordenrot, Sverige 2009).

Blufferen (instr. Alexander T. Romanati, Magnus Jørgensen og Mathias Kildedal, Danmark 2009).

dens verden, som fungerer som en slags 'målepunkter'. Af samme årsag er dvoted på mange måder langt mere udadvendt og kommunikerende end de fleste kunstnerisk orienterede filmskoler.

I mange år har disse virkelige 'målepunkter' været konkurrencer. VideoMarathon (videomarathon.com), der nu er blevet nordisk ligesom dvoted, bærer stadig stafetten. Men problemet med konkurrencen her er, at den lukker sig om sig selv, fordi filmene skal skabes over en bestemt weekend og et bestemt tema. Dvs. et setup, der ligger ganske langt fra de almindelige betingelser for filmproduktion.

Til gengæld har Danmark med Oregon (oregonfilmfestival.dk) endelig fået en talentfestival. Oregon er en mere eller mindre åben konkurrence om at have lavet den bedste film i løbet af året. Siden 2008 er der

blevet skabt en fantastisk triangel mellem dvoted, Oregon og en række små og store – men meget dedikerede – folkeskole-medieværksteder. Dvoted fungerer som den platform for distribution og efterfølgende netværksdannelse, som Oregon-konkurrencen sætter i gang. Det kan direkte ses på dvoteds danske medlemstal, når Oregon går i luften.

Station Next (station-next.dk) stod som den store vinder i 2008, men resten af Danmarks dedikerede film *aficionados* følger godt med. Allerede i 2009 sprang skoler på Fyn og Jylland ud, og i takketalerne fra de forskræmt generte unge vindere stod det klart, at talentudvikling inden for kunstneriske fag starter med en inspirerende og gavmild lærer. Bare én person på en skole, en klub eller et hvilket som helst ungdomstilbud kan tænde unge for filmkunsten.

Dvoted står parat til at gribe dem, der vil videre. I Sverige hedder rekrutteringsarrangementet Novemberfestivalen (novemberfestivalen.se), og der er også, i en vis udstrækning, BUFF (buff.se) i Malmø. I Norge hedder det tilsvarende tilbud Amandus (amandusfestivalen.no), og på Island er der Ljósvalkjód-festivalen (ljosvalkjod.is). Finland har en lidt anderledes filmorganisering; her er det finsk skolebio, Koulukino (koulukino.fi), der står for rekrutteringen. Dertil kommer internationale festivaler som Future Shorts (futureshorts.com) og YoungCuts (youngcuts.com).

Man kan lære meget af at få sin film vist og diskuteret med andre. Ikke alle festivaler har konkurrencer, men netop konkurrenceaspektet kan også give de unge filmskabere en målestok for eget talent. Og eftersom festivalerne kan tiltrække annoncører og anden finansiering, skabes der et økonomisk fundament for distribution, eksponering og dialog, som kommer de mest succesrige filmskabere til gavn.

Den nordiske model. Nordisk Ministerråd har flere gange fremhævet dvoted som et af de bedst fungerende nordiske kulturprojekter.

Siden 2005 har dvoted foruden etableringssummen fra Nordisk Ministerråd været finansieret af de nordiske filmstøtteinstitutioner. En fordelingsnøgle for, hvor meget de enkelte institutioner skal yde i tilskud, blev i 2008 nedfældet i en samarbejdsaftale, som udløber med udgangen af 2010. En ny skal derfor snarest forhandles på plads.

Men ikke alene er dvoted et meget nordisk projekt. Når man sammenligner det med lignende tilbud i andre lande, står det klart, at det også er et ganske enestående netværk inden for media literacy og

Robin (instr. Eirik Sæter Stordahl, Norge 2007).

talentudvikling. Der findes selvfølgelig mange andre sites, der har til formål at hjælpe unge filmskabere på vej – som f.eks. en lang række 'ning'-sites, der forsøger at skabe netværk for unge filmskabere. Søg på 'film network' i Google, og de vil komme op. Men ser man på medlemstallet på disse sites, så er der ofte kun skaberen selv – og måske et par af hans venner. I USA er der desuden en række meget kommercielle sites, der samtidig skal sælge bøger, workshops eller foredrag ved navngivne Hollywood stjerne-forfattere eller -producere. I bund og grund handler det jo om, hvor pengene skal komme fra. Det koster at levere et ordentligt site til en kræsen målgruppe.

Det har man forstået i England, hvor der er nogle ret fantastiske sites. Fremhæves bør BBC Film Network (bbc.co.uk/filmnetwork), dels fordi det med vanlig BBC-grundighed virker både som distributionsplatform og undervisningssite, dels fordi en redaktion vurderer de uploadede film og giver de bedste visning på primetime tv.

Channel 4 har 4Docs.org.uk, der i dag drives af Channel 4 Britdoc Foundation og Shooting People (shootingpeople.org).

Sidstnævnte har efterhånden mange år på bagen. Sitet blev grundlagt i 1998 ud fra en forestilling om, at kun et online netværk for filmskaberes udveksling af viden og idéer kunne forbedre den holdbaserede skabelsesproces i filmproduktion. I dag er sitet internationalt, og med samarbejdet med Channel 4 viser det måske vejen frem for sites som *dvoted*.

Litteratur

Stranger-Thorsen, Cecilie (2005). *Nordisk net-arena for filminteressert ungdom*. Stockholm, Svenska Filminstitutet.